

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jméno autora: Mgr. Věra Kocmanová

Datum vytvoření: 10. 4. 2013

Číslo DUMu: VY_12_INOVACE_15_CJL_NP2

Ročník: I.

Český jazyk a literatura

**Vzdělávací oblast: Jazykové vzdělávání a komunikace,
Estetické vzdělávání**

Vzdělávací obor: Literatura

Tematický okruh: Romantismus

Téma: K.J. Erben - Kytice

**Metodický list/anotace: Informace o autorovi a díle
za použití interaktivní tabule**

KAREL JAROMÍR ERBEN

KYTICE

- narodil se v Miletíně v Podkrkonoší
- zapojil se do společenského a kulturního dění
- hrál divadlo
- přátelil se s Máchou, Sabinou a Palackým
- stal se archivářem města Prahy
- vydával starší literární památky
- překládal ze slovanských jazyků
- sbíral lidovou slovesnost
- byl skromný, houževnatý, seriózní

- Písně národní v Čechách
- Prostonárodní české písně a říkadla
- Vybrané báje a pověsti jiných větví slovanských

- pohádky:
- Dlouhý, Široký a Bystrozraký, Tři zlaté vlasy děda Vševěda, Pták Ohnivák a liška Ryška, Zlatovláška
- HLEDÁ STOPY MÝTU

KYTICE Z POVĚSTÍ NÁRODNÍCH

- 1853
- NĚKTERÉ Z BÁSNÍ VYCHÁZELY ČASOPISECKY
- INSPIRACE LIDOVOU SLOVESNOSTÍ
- PŘÍBĚHY JSOU UMÍSTĚNÉ DO MÍSTNĚ I ČASOVĚ NEURČITÉHO PROSTORU
- NADČASOVÉ PROBLÉMY- VZTAH MATKA DÍTĚ, MILOSTNÉ VZTAHY
- OBSAHUJE ROMANTICKÉ RYSY
- 13 BÁSNÍ

- promyšlená kompozice
- zrcadlově protilehlé básně
- první s poslední – víra v lepší život v budoucnu, nejsou to balady
- Kytice – úvodní báseň, národu připisuje mateřskou roli
- Věstkyně – závěrečná báseň, lepší budoucnost, pokud budeme stateční a silní
- Polednice, Vodník – zásah nadpřirozených bytostí
- Poklad, Dceřina kletba – mravní narušení vztahu mezi matkou a dítětem
- Svatební košile, Vrba – přeměna člověka
- Zlatý kolovrat, Záhořovo lože – vina, pokání, vykoupení
- Štědrý večer, Holoubek – kontrast: štěstí x smutek, láska x smrt
- Lilie – syn proklíná matku

- VINA A TREST – ČASTO NEÚMĚRNÝ
- OSUD JE PŘEDEM DÁN, NEMÁME HO CHTÍT POZNAT, NEMŮŽEME JEJ ZMĚNIT
- VYSTUPUJÍ ZDE PŘEDEVŠÍM ŽENY
- POHÁDKOVÉ MOTIVY
- POKÁNÍ A ODPUŠTĚNÍ
- VENKOVSKÉ PROSTŘEDÍ
- ČAS JE NEMĚNNÝ,
- ABSOLUTNÍ

- ZÁHOŘOVO LOŽE - nejstarší báseň
 - polemika s Máchou
 - Záhoř i Vilém jsou loupežníci
 - Záhoř se dá na pokání (má strach z mučení) a je mu odpuštěno

- **JAZYK**
- **básnické prostředky typické pro lidovou poezii**
- **(výrazný rým, zvukomalba, přirovnání)**
- **převažuje forma lidové balady**
- **romantické prvky – přírodní reálie (hřbitov, les, jezero)**
- **nadpřirozené bytosti**

CITACE, POUŽITÁ LITERATURA

- Zdroj klipartů: MS Office, Verze : 14.0.6123.50
- ERBEN, Karel Jaromír. *Kytice*. Praha: Odeon, 1988, ISBN 01-037-88